

nogen Børsnotering paa Københavns Børs har stedfundet i December Maaned. Hertil har andre sagt: Nej, disse Handler i December Maaned var paavirkede af en Række Omstændigheder, som umuligt kan bestemme Rugens samfundsmæssige Værdi. Disse Handler er forholdsvist faatallige, og der forlangtes en højere Pris, fordi Rug fra Amerika, som senere vilde komme hertil, vilde stige i Pris, thi Prisen paa amerikansk Rug, kommet hertil paa det Tidspunkt, da Vurderingen fandt Sted, var ikke over Vurderingsprisen for dansk Rug. De paaviste, at Regeringen havde udstedt et Fodringsforbud, gaaende ud paa, at Rug ikke maatte anvendes til Foder, og at dette var af medvirkende Betydning ved Værdifastsættelsen. Jeg beder de Herrer erindre, at samtlige Landboforeningers og Husmandsforeningernes Repræsentanter havde anbefalet at træffe den ekstraordinære Foranstaltning, at Rug, der ellers bruges til Foder, i Aar ikke maatte bruges dertil. Det var paa deres indtrængende Opfordring, Regeringen gik til dette Skridt — jeg tror dette meget nyttige og nødvendige Skridt. Det egentlig voldsomme og afgørende Skridt, som er foretaget med Hensyn til Rugen, er ikke særlig Vurderingen eller særlig Fastsættelsen af Maksimalprisen, men det var det, at alle Landboforeningerne sagde: Det er nu nødvendigt at erklære, at Rug maa kun bruges til Brødkorn, ikke mere som ellers ofte til Foder. Dette var et voldsomt Indgreb, og jeg regner det til Ære for de danske Landboere, at de indsaa Nødvendigheden deraf. Saa meget mindre forstaar jeg, at nogen af dem senere nu nægter at tage den nødvendige Konsekvens af det alvorlige Skridt, som skete den Dag. Vurderingskommissionen har altsaa taget Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder og derefter fastsat denne Vurderingspris, og jeg for mit Vedkommende og Regeringen for sit Vedkommende er ude af Stand til at omstøde denne saaledes lovligt foretagne Vurdering.

Det ærede Medlem har spurgt, om da Domstolene ikke kunde omstøde denne Vurderingspris. Jeg skal hertil sige, at Domstolene efter Grundlovens § 72 er berettigede til at paakende ethvert Spørgsmaal om Øvrighedsmyndighedens Grænser, herunder Vurderingskommissionens Afgørelses Lovlighed. Om Domstolene vil underkaste Vurderingskommissionens Skøn over Værdien eller Erstatningen en real Prøvelse, kan vel være et aabent Spørgsmaal, som afgøres af Domstolene selv.

Al Erfaring gennem en lang og ufravegen Praksis bekræfter imidlertid, at Domstolene er meget utilbøjelige til at underkende et saadant Skøn, ja maaske endog saa vil afvise Tanken derom. Enhver, hos hvem der eksproprieres, kan imidlertid indbringe Spørgsmaalet for Domstolene ved at anlægge Sag, hvorved han kræver højere Vederlag for det eksproprierede. Hvorvidt han vil vinde derved personligt, kan jeg ikke udtale mig om, det vil blive Domstolenes Sag at afgøre. Men jeg for mit Vedkommende siger, at Landet vilde tabe ganske overordentlig meget derved, hvis det ærede Medlem nu vilde søge at hidføre en Stemning i Landet, hvorunder man vilde gaa bort fra den maaske aldrig tidligere fravegne Praksis, at man holder sig til den lovligt stedfundne Vurdering og ikke anfægter denne, og jeg vil heller ikke tro det, før jeg erfarer Kendsgerningen, at nogen vilde søge at splitte og ødelægge Landets Kornpolitik ved et Søgmaal, der førtes frem lige til Højesteret, efter at en lovlig Kommission har tilkendt ham 18 Kr. 50 Ø. for Rug, hvilket er den højeste Pris, der nogen Sinde i dette og det foregaaende Aarhundrede er givet for Rug til Brødkorn.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) vendte tilbage til Spørgsmaalet om Grundlovens § 82 og sluttede sig her med en, jeg tør maaske sige, noget mistænkelig Varme til den Opfattelse, det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) har af dette Spørgsmaal. Det ærede Medlem erklærede, at intet som helst politisk var der i hans Tanker, intet som helst politisk i hans Partis Aktion, og jeg, som altid tror det bedste om mine ærede Medmennesker, ogsaa om det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds, selv om han undertiden gør en det vanskeligt, vil ogsaa tro, at saadant er Tilfældet. Ikke des mindre fik jeg paa dette Punkt, da det ærede Medlem stillede sig saa varmt ved Siden af det ærede Medlem for Horsens Landkreds med Hensyn til Spørgsmaalet om Ekspropriation, dog den Tro, at en lille Tanke af noget politisk var smuttet med mod hans Villie ind i hans Aktion. Men da det ærede Medlem nævnte Forhandlingerne paa den grundlovgivende Rigsforsamling, vil jeg gerne minde dette Ting om dem: Det er rigtigt, som det ærede Medlem sagde, at Ordet „fuldstændig“ blev sat ind under Forhandlingerne, det fandtes ikke oprindeligt. I det oprindelige Forslag stod der: „tilsvarende Erstatning“. Argumentationen